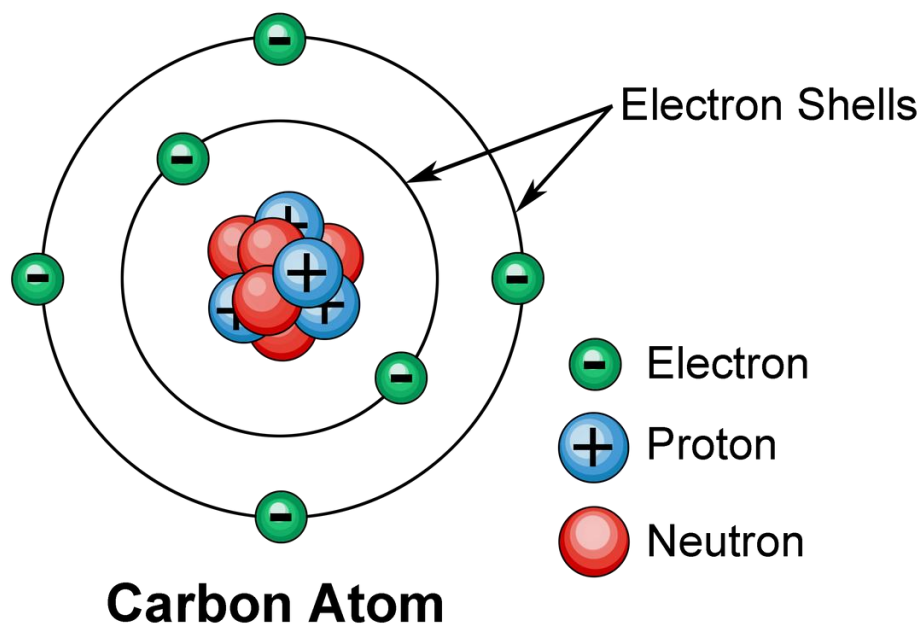

Μάθημα 6.2

Αρχές δόμησης
πολυηλεκτρονικών ατόμων

Η συμπλήρωση των τροχιακών με ηλεκτρόνια, ακολουθεί ορισμένους κανόνες (αρχές).

Η ηλεκτρονιακή δόμηση έχει θεμελιώδη σημασία, γιατί με βάση αυτή διαμορφώνεται η ηλεκτρονιακή δομή των ατόμων και κατ' επέκταση η χημική συμπεριφορά τους.

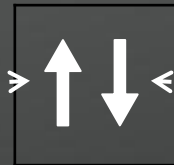
Απαγορευτική αρχή του Pauli

Είναι αδύνατο να υπάρχουν στο ίδιο άτομο δύο ηλεκτρόνια με ίδια τετράδα κβαντικών αριθμών (n, ℓ, m_ℓ, m_s). Συνεπώς, **δεν μπορεί ένα τροχιακό να χωρέσει πάνω από δύο ηλεκτρόνια.**

Π.χ. στιβάδα K ($n=1$),
υποστιβάδα s ($\ell=0$),
τροχιακό s ($m_\ell=0$)

$m_s = +1/2$
(1,0,0,+1/2)

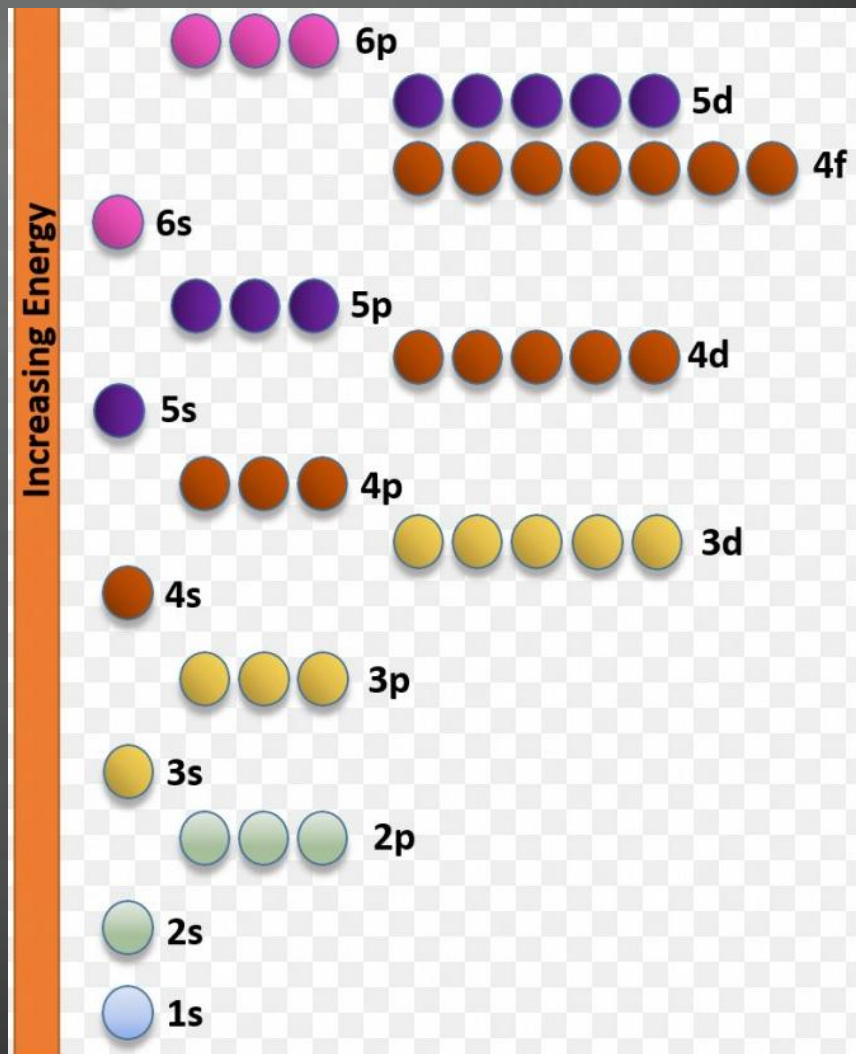
$m_s = -1/2$
(1,0,0,-1/2)

Πλήρωση στιβάδων, υποστιβάδων και τροχιακών

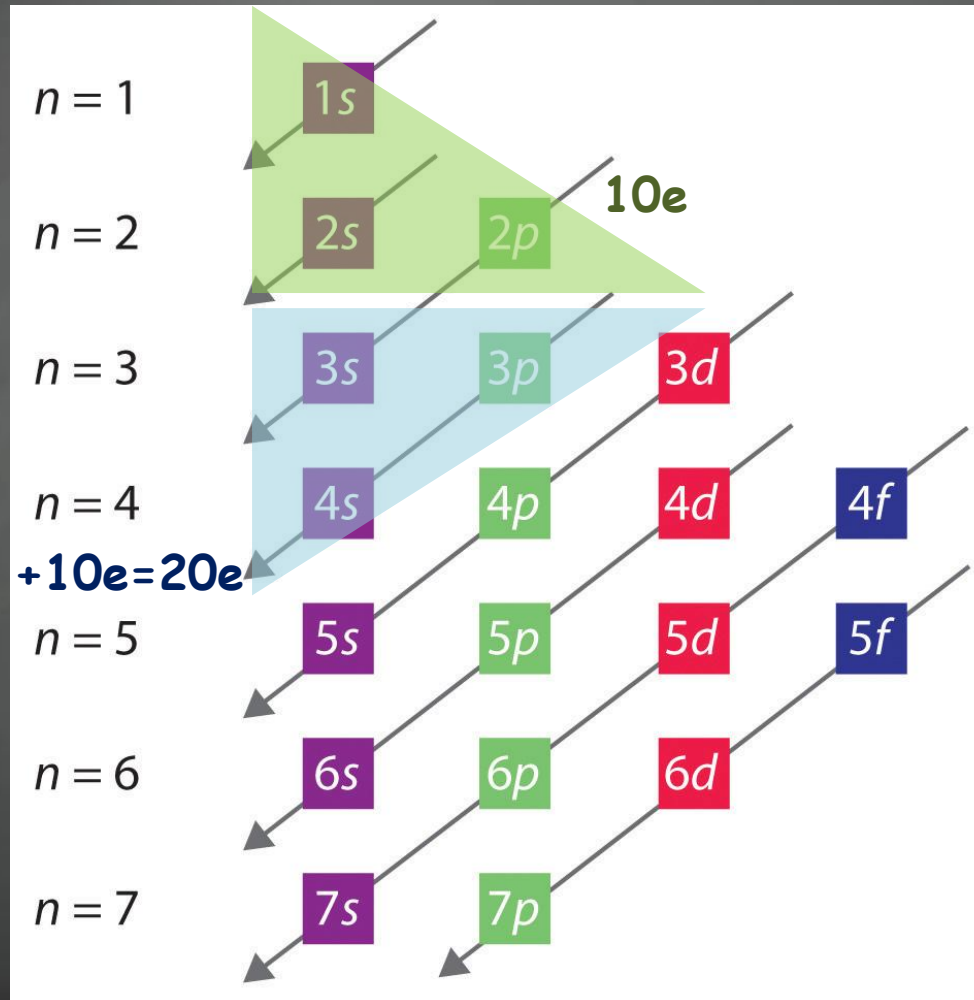
	n	l	m_l	m_s	
K	1	0	0	+1/2, -1/2	1s
L	2	0	0	+1/2 -1/2	2s
		1	-1	+1/2, -1/2	2p _y
			0	+1/2, -1/2	2p _z
			+1	+1/2, -1/2	2p _x
M	3	0	0	+1/2 -1/2	3s
		1	-1	+1/2, -1/2	3p _y
			0	+1/2, -1/2	3p _z
			+1	+1/2, -1/2	3p _x
		2	-2	+1/2, -1/2	3d _{xy}
			-1	+1/2, -1/2	3d _{yz}
			0	+1/2, -1/2	3d _{xz}
			+1	+1/2, -1/2	3d _{x²-y²}
			+2	+1/2, -1/2	3d _{z²}

Αρχή ελάχιστης ενέργειας

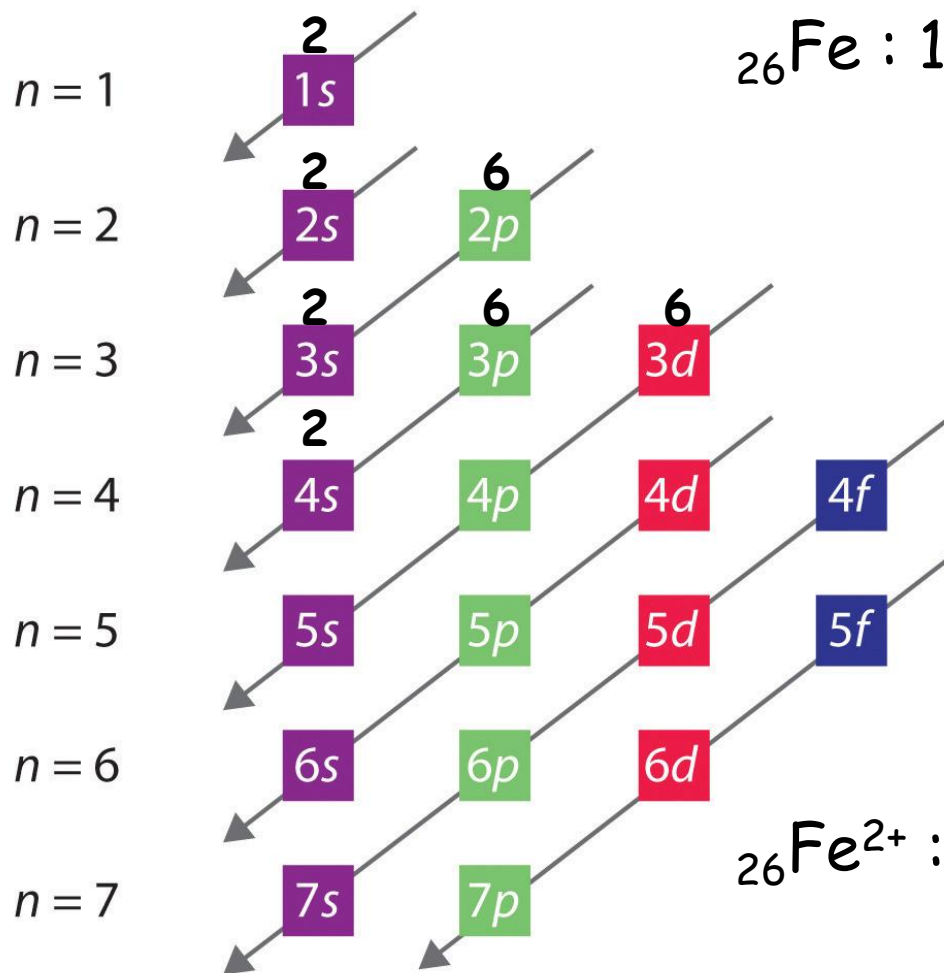
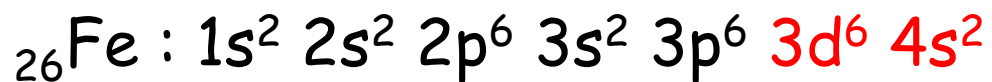
Κατά την ηλεκτρονιακή δόμηση ενός πολυηλεκτρονικού ατόμου, τα ηλεκτρόνια οφείλουν να καταλάβουν τροχιακά με τη **μικρότερη ενέργεια**, ώστε να αποκτήσουν τη **μέγιστη σταθερότητα** στη θεμελιώδη κατάσταση.

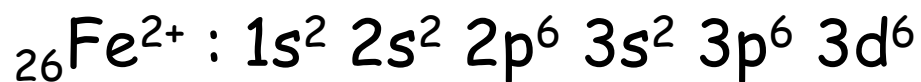
Μνημονικός κανόνας για συμπλήρωση ατομικών τροχιακών

Π.χ. κατανομή ηλεκτρονίων $_{26}\text{Fe}$

Μετά την εισαγωγή e η $3d$
αποκτά χαμηλότερη ενέργεια

Κανόνας του Hund

Ηλεκτρόνια που καταλαμβάνουν τροχιακά της ίδιας ενέργειας (της ίδιας υποστιβάδας), έχουν **κατά προτίμηση παράλληλα spin**, ώστε τα ηλεκτρόνια να αποκτήσουν το μέγιστο άθροισμα των κβαντικών αριθμών spin.

Π.χ. ${}^7\text{N}$: $1s^2 2s^2 2p^3$

	$2p_x$	$2p_y$	$2p_z$
	↑	↑	↑
$2s$		↑↓	
$1s$		↑↓	

